

1. Een lugubere ontdekking

Op het zonne-eiland Corsica ligt het Aléria-gebied. Deze vlakte is de grootste landbouwzone van het eiland. Aan de rand van dit gebied, nabij de oostkust, staat wat eenzaam een prachtig huis, villa Le Rouge. De witte muren met tal van tierelantijnen en het dominerend schuine dak geven iets baroks aan het geheel. Het is alsof het huis geschiedenis en romantiek ademde. Al met al een passend onderkomen voor de Nederlands-Franse schrijver, een donkere, knappe vrijgezel, die in dat huis zijn befaamde romans tot leven bracht.

Het huis staat in het minuscule plaatsje Le Coq, een dorpje zo klein dat het zelfs op de Bosatlas niet terug te vinden is. Het gerucht gaat dat de omwonenden om niet-verklaarbare redenen zelf die naam aan het villadorpje hebben gegeven. Huib was een zoon van gemengde ouders, hij Nederlander, zij een onvervalste Française. Hoewel de schrijver lang in Holland woonde, bezat hij weinig van een Nederlander. Hij zag eruit als een donkere zuiderling, slank, gespierd kort zwart haar, klein snorretje en een ringbaardje. Zijn gezicht had dat ongedurige en levendige dat vele mensen van Franse afkomst kenmerkt. Vele vrouwen adoreerden hem openlijk - of in stilte - om zijn knappe kop met die gave rechte neus, gevoelige mond en overheersende, sprekende ogen. In uiterlijk niets van een Hollander, maar innerlijk toch wel iets: zijn nuchtere en kalme kijk zo nu en dan op dingen en personen verraadde dat. Anderzijds was hij een dromer, bouwde hij luchtkastelen en maakte hij daardoor uitstekend

verhaal. Deze karaktereigenschappen stuwden hem op tot een schrijver van allure. Wat uit zijn pen vloeide straalde romantiek, drama, levensdrang en hartstocht uit. Ondanks zijn overdadige productie als schrijver kampte hij zo nu en dan ook met momenten van ongeïnspireerdheid. Drie dagen geleden had hij dat nog ondervonden. Het was een benauwend gevoel geweest: het willen schrijven maar niet kunnen. Geïrriteerd was hij van zijn schrijftafel weggelopen en had tegen zijn huishoudster, madame Roze, geroepen: 'Madame Roze, ik ga er even uit. Ik bel u wel voor het eten.' 'Bon monsieur, amuseert u zich.'

Huib noemde zijn huishoudster altijd beleefd madame. Zij was de oude getrouwe van zijn ouders geweest. Zij was iets kostbaars. Een vrouw die volledig opging in de verzorging van anderen. Soms ergerde de auteur zich ook aan haar en dat gold vooral haar moederlijke bezorgdheid tegenover hem. Anderzijds vertederde dat gedoe hem juist weer.

'Zult u voorzichtig zijn, monsieur?'

'Ik rijd niet harder dan 150 kilometer in de bochten, madame Roze.'

'Dat zult u toch wel laten, hè!'

Lachend stapte Huib in zijn wagen, wierp zijn trouwe verzorgster een kushand toe en reed weg.

In zijn smalle en snelle wagen, reuze geschikt voor de nauwe en soms steile wegen, zette Huib er toch wel een behoorlijke spurt in. Maar zijn rijden was niet roekeloos. Zijn handelingen waren volmaakt automatisch. Het harmonisch schakelen van de ene versnelling in een hogere en weer terug deed de auto

als een slee over de weg glijden. Door het volledig machtig zijn van het stuurstelsel van zijn wagen vond Huib tijd om zijn ogen naar de mooie omgeving te laten afdwalen. Als een echte natuurkenner bewonderde hij de witte hei, die ondanks dat het al medio april was nog volop bloeide. Zijn bewondering gold ook de opkomende maquis, een schitterend struikgewas, soms wel drie meter hoog. Hij reed met open dak en ademde de serene lucht van dit nog onbedorven gebied op. De schrijver die het voorrecht had allang op Corsica te wonen, had zijn gevoel voor milieuwaarde sterk ontwikkeld, zodat hij in vele opzichten dicht bij de natuur stond. Dit milieu, dat hij steeds dankbaar beleefde en overpeinsde, had hem aangespoord met anderen tegenwicht te geven aan de nadelige consequenties van de civilisatie. Om die reden was hij een naturist en zelfs een nudist geworden.

Dicht bij het strand zette Huib zijn wagen neer. Hij bevond zich in een vrijwel uitgestorven gedeelte van het eiland, ongeveer drie kilometer van club Le Soleil vandaan. Hij was van plan over het strand te wandelen en zijn broer, die eigenaar van het vakantieoord was, op te zoeken; meer om een doel te hebben dan uit behoefte om zijn broer te zien. Terwijl Huib zich van zijn kleren ontdeed, dacht hij aan zijn broer. Er trok een schaduw over zijn markante gezicht heen. Wat is er sinds twee jaar veel veranderd tussen Rob en mij. Hij lijkt soms een vreemde. Maar ach... geen sombere gedachten nu: de zon schijnt, laat ik vrolijk zijn. Hoewel diefstal in die tijd praktisch uitgesloten was - alles speelde zich zo'n beetje af in de zeventiger en tachtiger jaren

- op dat goudeerlijke deel van Corsica, besloot Huib toch, na zijn kleren en bezittingen te hebben opgeborgen, de wagen af te sluiten. De sleutel schoof hij in het vakje van zijn sandaal. Handig als hij was had hij zelf aan de buitenzijde van de schoen een vakje gemaakt, groot genoeg voor een sleutel. Het vernuft liet zich sluiten door een rits.

Geheel naakt liep Huib over het vlakke strand en zette koers naar het naturistencentrum van club Le Soleil. Het was eb en dank zij een smalle, harde zandstrook viel het lopen Huib gemakkelijk.

Soms kwam hij een vroege vakantieganger tegen, die hem begroette alsof zij elkaar kenden. Leven in adamskostuum scheidt een soort van verbroedering. Huib groette even spontaan terug.

Onder een zacht neuriën bewonderde Huib beurtelings de blauwe Middellandse Zee en aan de andere kant de begroeide duinen, soms onderbroken door rotsachtige stukken, die bijna goudkleurig schitterden in de zon.

Toen Huib langs twee rotsblokken met een inham liep, vertederde zijn gelaatsuitdrukking: hij zag dat twee mooie jongens, zich onbespied wanend, de liefde bedreven. Dat was Huib ten voeten uit: zelf 100 procent hetero kon hij heel goed de zon in het water zien schijnen als andersgeaarden genegenheid voor elkaar toonden.

Naarmate Huib zijn bestemming naderde, werd het drukker om hem heen. Vroege zonzanbidders lagen of liepen op het strand en lonkten naar de zon, nodigden haar uit hun huid die begerenswaardige kleur bruin te geven waarna zij weken verlangd hadden. Blijheid en ontspanning tekenden hun

gezichten. Met een blik van welgevallen bekeek Huib deze mensen. In schril contrast met deze vreugde kwam plotseling uit de richting van de duinen een vrouw paniekerig het strand oprennen, verwilderd om zich heen kijkend. Huib herkende haar onmiddellijk: het was Cosette Valjean, een verpleegster, een knappe schone, dochter van rijke ouders. Zij vertoefde al enige tijd op Corsica om tot rust te komen. Huib had met haar kennisgemaakt tijdens een dansant in de club van zijn broer.

‘Wat is er aan de hand, Cosette?’

‘O, Huib, wat een geluk dat je toevallig langskomt. Ik heb zo-even zo’n vreselijke ontdekking gedaan.’

‘Wat is er aan de hand, meisje?’

‘Kom mee.’ Het klonk dringend.

Cosette liep Huib vooruit. Ze was helemaal uit haar doen. Ze beefde over haar hele lichaam heen en haar stem trilde.

Huib volgde haar zonder verder te vragen: het moest iets ontzettend zijn geweest dat haar zo overstuur maakte.

Cosette stevende regelrecht op één van de primitieve bungalows af. Het was niet die van haar maar die van haar buurman. Ze stootte de deur met een woest gebaar open en zei met overslaande, huilerige stem: ‘Huib, kijk!’

Ze stapte opzij en Huib zag op één van de bedden het ontzielde lichaam van Jean-Claude, de zwager van zijn broer Rob.

Over het gezicht van de man lag gestold bloed en aan de slaap gaapte een kogelwond. De rechterarm hing slap over de rand van het bed. Beneden de hand, op de vloer, lag een revolver.

‘Mijn God,’ steunde Huib vol afgrijzen, ‘de gigolo heeft zelfmoord gepleegd.’

Nog eens keek de schrijver ontzet naar het lugubere tafereel, toen herstelde hij zich langzaam van de schok. Hoewel hij een man was van een redelijk normbesef, iemand die een aversie had tegen alles wat aan vernietiging deed, raakte de zelfmoorddaad van Jean-Claude hem niet in die mate als het Cosette had gedaan. Hij begreep wel dat er onmiddellijk iets moest gebeuren. Hij keerde terug naar de huilende vrouw buiten de bungalow.

‘Kom Cosette, ik breng je naar mijn broer.’

Cosette liet zich door zijn zachte maar toch dwingende hand leiden. Bij het huis waar zijn broer directie en domicilie hield, droeg Huib Cosette over aan twee inlandse vrouwen die te hulp waren geschoten. Zonder te kloppen liep Huib het kantoor van zijn broer binnen.

‘Sorry, Rob, dat ik zomaar bij je binnerval, maar er is iets ergs gebeurd.’

Een tikje geërgerd keek Rob naar zijn broer op. Zijn mismaakte gezicht, veroorzaakt door een auto-ongeluk een jaar of twee geleden, leek nog afstotender dan gewoonlijk.

‘Wat is er?’ klonk het bijna snauwend.

‘Er is iets met Jean-Claude gebeurd, Rob.’

‘Met Jean-Claude?’

‘Ja! Hij ligt dood op zijn bed.’

‘Allemachtig! En dat vertel je me zo plompverloren. Mijn God, wat zal Desirée daarvan zeggen?’

Rob verwachtte kennelijk geen reactie van Huib: hij stond gelijk op en ging naar de plaats van handeling.

Huib volgde hem op de voet. Hij was ten prooi aan gemengde gevoelens: hij had mogen bedenken dat de dood van Jean-Claude voor Rob iets anders was dan voor hem zelf. Tenslotte was Jean-Claude de broer van Desirée. Vooral voor haar was het erg. Desirée hield enorm van haar broer, misschien was zij zelfs wel de enige die van hem hield. Daar kwam nog bij dat sinds Desirée zich nogal gestoord gedroeg de banden tussen haar en haar broer hechter leken te worden. Een en ander maakte het begrijpelijk dat Rob zich nogal zorgen maakte om zijn vrouw. Dadelijk zou hij haar moeten vertellen dat Jean-Claude dood was. Hoe zou zij in haar verwarde toestand op dit verschrikkelijke bericht reageren?

Huib legde een hand op Robs schouder en zei: 'Rob, zal ik het haar vertellen?'

Rob blikte terug: zijn verbitterde ogen leken even te verzachten. Maar toen draaide hij zijn hoofd bruusk om en zei kort: 'Ik ben haar man, ik zal het haar zelf vertellen.' Alvorens dat te doen, liet hij zich echter niet van zijn voornemen afbrengen om eerst zelf poolshoogte te gaan nemen.

Op de drempel van de kleine bungalow, die slechts uit één vertrek bestond, bleef Rob staan. Huib stelde zich haastig naast hem op.

'Afschuwelijk!'

Vragend keek Huib zijn broer aan: 'Waarom zou hij het gedaan hebben, Rob, hij leek juist nogal aan het leven te hangen?'

Deze keer keek Rob Huib recht in zijn gezicht. De blik was nu diep, warm zoals vroeger toen er nog geen verminkte Rob was, geen gestoorde Desirée, geen onbegrijpelijke

moeilijkheden en als een echte oudere broer legde hij uit waarom zijn zwager zelfmoord gepleegd zou kunnen hebben. 'Jean-Claude was inderdaad een levensgenieter. Toch lagen zijn begrippen van geluk en menselijkheid duidelijk aan de zelfkant van de maatschappij. Hij buitte veel uit. Hij nam, maar gaf zelf niets. Het zou me niet verwonderen als hij uiterst eenzaam was. Hij gebruikte harddrugs en dan is het vaak al moeilijk jezelf in de hand te houden. Misschien was de dood de enige uitweg die hij nog voor ogen had.

'Wat een ellendige toestand, Rob.'

'Minder voor mij dan voor mijn vrouw.'

Rob streek zich over zijn hoofd. Hij leek weer een aanval van pijn te krijgen. De laatste tijd kwam dat steeds vaker voor.

Weer keek hij Huib aan. Er was niets meer van de genegenheid op zijn gezicht van zo-even over. Zijn gezicht was weer een strak masker. Koel klonk zijn stem toen hij zei:

'We moeten de politie en een dokter waarschuwen.'

'Ik zal dat doen,' reageerde Huib.

Rob knikte en draaide zich om. Hij ging op zoek naar zijn vrouw, Desirée.

De inspecteur van politie was een kleine man met een buikje. Hij sprak Corsicaans, een Italiaans dialect van Toscaanse origine. Hij spreidde een grote gewichtigheid ten toon. Huib zag dadelijk dat de man geen commissaris Maigret was die wel even een geweldige misdaad zou oplossen. Gelukkig dat er geen sprake is van een gecompliceerde misdaad, de man kan zich beperken tot de nodige routinehandelingen.

Toch wilde de inspecteur wel van alles en nog wat van Huib weten. De relatie waarin de schrijver stond tot de dode. Wanneer hij het drama ontdekt had. Of anderen al op de hoogte waren van het gebeuren. Ook keek de buikige man zorgvuldig naar het lijk. Zijn conclusie luidde uiteindelijk: zelfmoord.

Dokter Marius Blachevelle, huisarts en politiearts, een persoonlijke vriend van Huib, verrichtte de lijkschouwing. Ook Marius ging nogal beroepsmatig te werk. Zijn conclusie luidde eveneens: zelfmoord.

Achteraf speet het Huib dat hij zijn auto niet binnen bereik had. De lust tot verder lopen was hem door het tragische voorval vergaan. Toch zat er niets anders op dan over het strand weer terug te gaan naar de plek waar hij zijn auto had gestald. Hij voelde er niet veel voor nog langer op het vakantierrein van zijn broer te blijven. Het drama dat er had plaatsgevonden, raakte eigenlijk alleen zijn broer en natuurlijk diens vrouw. Huib wilde zich maar liever niet bemoeien met de emotionele aspecten die ongetwijfeld op de dood van Jean-Claude zouden volgen. Hij geloofde stellig dat zijn familie alleen met hun verdriet, troost zoekend bij elkaar, het snelst weer hun gewone doen zouden terugvinden: het leven gaat immers altijd weer door.

Ook om Cosette bekommerde Huib zich niet echt, zij was in goede handen. Maar hoe nuchter Huib had besloten zich van de commotie te distantiëren, op de terugweg kon hij er zich toch niet helemaal van losmaken. Telkens moest hij weer denken aan die dode daar op bed. Hij probeerde de daad van

Jean-Claude voor zichzelf te verklaren. De dood van de gigolo had hem weinig geraakt. Hij had de man nooit bewonderd, integendeel. Verdriet voelde hij dus niet. Het enige wat hij bij zichzelf bespeurde was een soort van ontredde. Een gevoel dat iedereen kent, als hij met een dode wordt geconfronteerd. Het herinnert je eraan dat je eigen leven zo broos is. Er kan plotseling een einde aan komen. Daarnaast voelde hij zich in de kwaliteit van schrijver, als filosoof toch ook weer bij de zaak betrokken. Hij vroeg zich wederom af wat Jean-Claude toch bewogen kon hebben de hand aan zichzelf te slaan. De verklaring van zijn broer deed aan zijn vraag geen afbreuk. Telkens bleef de gedachte in hem hameren: waarom pleegde een man in de bloei van zijn leven zelfmoord? Hij zou antwoord op die vraag willen hebben. Hij voelde het in zich kriebelen. Hij rook verhaal. De dood van een gigolo, dat zou een pakkend verhaal kunnen worden, dacht hij met gevoel van opwinding een schrijver eigen.

Thuis zette Huib zich meteen achter zijn bureau en maakte een schema op. Telkens als hem iets te binnen schoot wat van belang kon zijn voor zijn roman, met een luguber thema als zelfmoord, noteerde hij dat. Hij zag het boek met als titel De dood van een gigolo al in de etalages liggen. Hij kon toen nog niet weten dat zijn thriller onder zeer grillige omstandigheden nog vaak van tekst zou moeten veranderen.